

gyultnak érezheti magát. Olyannak, aki megszabadulva dependenciájától, vállalja az „utógondozotti” csoporthoz való kötődését. Ugyanakkor a könyvtár mégis formális intézmény, melynek keretei-szabályai segítik az eligazodásban, csökkentik „társadalmi tériszonyát”. Ahol folytatható az egészségügy keretei között megkezdett csoportterápia, immár új keretek között. Oly módon, hogy a csoportfoglalkozások tematikája kiegészülhet a mindennapi élet időszzerű problémáival. S az sem mellékes szempont, hogy a terápia folytatásához kapcsolódva szabadidő-lekötési lehetőséget is nyújt a könyvtár, aminek jelentősége akkor érzékelhető, ha tudjuk, hogy főképp az első időkben, amíg az absztinens személy teljes ér-

téküen vissza nem kerül a társadalomba – családjába, munkahelyére, ismerősei körébe –, 18addig időmilliomos, ami fölöttébb veszélyes számára.

Ez a közösségteremtés, biztonságteremtés, a tapasztalatszerzés biztosítása, a fölös idő értelmes lekötése lehet a könyvtár feladata a szenvedélybetegségek társadalmi kezelésének folyamatában. A legnagyobb eredményként pedig talán azt lehet majd elkönyvelni, ha egy-egy absztinens személy e csoportból kiválva – mivel reszocializációja megoldódott – már „csak” mint „egyszerű-szimpla” olvasnivágyó ember veszi igénybe a könyvtár alapszolgáltatásait.

Dr. Csalay András

Margó

A tájékozódás ára

Nem lepett meg a Könyvértékesítő Vállalat körlevele, amely szerint az *Új Könyvek* című állománygyarapítási tájékoztatót 1988-ban csak azok a könyvtárak kapják, melyek arra előfizetnek. Az előfizetői díj – évi 300 forint – a pénz gyors elértéktelenedésének korában nem is látszik soknak. Mégis megdöbbenem. Engem ugyanis nem vigasztal az a megjegyzés, hogy a kiadványt periodikumként is elő lehet fizetni, tehát nem terheli a könyvbeszerzési keretet. Én ugyanis – ellentétben e mondat fogalmazójával – tudom, hogy a kistelephelyes folyóiratpolcain már évek óta nem lelhető periodikum, leszámítva a *Szovjetunió* és a *Lányok*, *Asszonyok* példányait, amelyeket valamiféle központi pénzből fizetnek elő valahol. Nem is sejtve, hogy rendkívül rosszízű propaganda e lapok megléte akkor, amikor magyar kiskönyvtár polcán magyar újság nem lelhető.

Elkeseredésem valódi oka az, hogy az általam irányított magyaróvári ellátórendszer 16 tagkönyvtárának kétharmadában ezután nem lesz módja a könyvtárosnak és olvasóinak tájékozódni a megjelenő művekről, a könyvtáros nem érvényesítheti igényét rendeléskor. E könyvtárak nagyobbik része ugyanis 4000 forint beszerzési kerettel „száll be” a rendszer

költségvetésébe, az előfizetési díj tehát a befizetett összeg 8 százalékát vonná el.

Így kénytelenek lesznek megbízni bennem. Abban, hogy ezután is képviselem érdekeiket. Hiszen azt, hogy a kiszállítandó újdonságok száma tovább apadjon, még nehezebben viselnék el. Könyvtárunk gyűjtemény jellegét már úgyis régen „szétverte” az infláció.

Könyvtáros kollégáim tehát „megbízhatnak” majd bennem. Én már nem bízom annyire magamban. Hisz *csak* személyes kapcsolatokra nem lehet semmilyen rendszert építeni!

Nekem más fáj. Az, hogy miközben az információ egyre több pénzbe kerül, hogy a tájékozódásért fizetni kell, és egyre többet, az egyes állampolgárok mindinkább másodrangúnak minősülnek attól függően, hol élnek, hol lépnek kapcsolatba az állítólag funkcionáló könyvtári rendszerrel. (Hadd említsem most csak a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségét. Az olvasókkal kifizetett postaköltséget!)

Az, hogy a tájékozódás elemi jog, túlmutat e keserű glossza keretein. S hogy létezik valamiféle közművelődési törvény is, amelyben szó esik, lehetőség adatik a szolgáltatások ingyenességéről? Nevetőizmomat ingerli. S arra késztet, hogy fejlesszem szelektív emlékezőképességemet!

Böröndi Lajos